

20/08/2026

Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης: 3.000 Συνέδρια - 3.000 Συναντήσεις: Από το όραμα στην ευθύνη!

/ [Γνώμες](#)

Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης

3.000 Συνέδρια - 3.000 Συναντήσεις: Από το όραμα στην ευθύνη!

*Γράφει ο Δρ Κωνσταντίνος Β. Ζορμπάς,
Γενικός Διευθυντής της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης*

Η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης συμπληρώνει (σήμερα) έναν αριθμό που ασφαλώς εντυπωσιάζει: 3.000 Συνέδρια! Τρεις χιλιάδες επιστημονικές, θεολογικές,

εκκλησιαστικές, εκπαιδευτικές και πολιτιστικές συναντήσεις. Χιλιάδες επιστήμονες, θεολόγοι, κληρικοί, άνθρωποι των Γραμμάτων και των Τεχνών, φοιτητές και νέοι από την Ελλάδα και ολόκληρο τον κόσμο πέρασαν όλα αυτά τα χρόνια από το Κολυμπάρι.

Το πρώτο Συνέδριο της Ακαδημίας, σε συνεργασία με το Παγκόσμιο Συμβούλιο των Εκκλησιών, είχε τίτλο «Χριστιανική Λατρεία και σύγχρονος Άνθρωπος» (13-26.8.1968), ενώ το 3.000ό Συνέδριο είναι το 15ο Συνέδριο Φυσικής (ICNFP 2026), ένα μεγάλο διεθνές επιστημονικό Συνέδριο, το οποίο πραγματοποιείται στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης από 19 έως 30 Αυγούστου 2026, με τη συμμετοχή επιστημόνων από όλο τον κόσμο.

Πίσω όμως από τα 3.000 Συνέδρια υπάρχουν 3.000 ευκαιρίες συνάντησης. Άνθρωποι διαφορετικών Χωρών, γλωσσών, Εκκλησιών, θρησκειών, επιστημονικών σχολών και πολιτισμών κάθισαν γύρω από το ίδιο τραπέζι. Μίλησαν. Άκουσαν. Συμφώνησαν. Διαφώνησαν. Αναθεώρησαν ίσως κάποια από όσα θεωρούσαν αυτονόητα. Κι αυτό είναι, τελικά, το σημαντικότερο. Γιατί ο διάλογος δεν αρχίζει όταν συμφωνούμε. Αρχίζει ακριβώς τη στιγμή που ανακαλύπτουμε ότι διαφωνούμε και, παρ' όλα αυτά, επιλέγουμε να παραμείνουμε στο ίδιο τραπέζι.

Στην αφετηρία αυτής της πορείας βρίσκονται δύο μορφές που σφράγισαν την ιστορία της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης: ο μακαριστός Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου κυρός Ειρηναίος (Γαλανάκης) και ο Δρ Αλέξανδρος Παπαδερός. Το όραμά τους υπερέβαινε τη δημιουργία ενός ακόμη εκκλησιαστικού Ιδρύματος, δίπλα στο «μεγάλο Μοναστήρι», δίπλα στο Κολυμπάρι, την Ιερά Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή Οδηγητρίας Γωνιάς.

Οραματίστηκαν έναν τόπο όπου η Εκκλησία θα συναντά τον σύγχρονο άνθρωπο και τα ερωτήματά του. Έναν χώρο στον οποίο η Ορθοδοξία δεν θα φοβάται να συνομιλήσει με την επιστήμη, τον πολιτισμό, την κοινωνία, τις άλλες χριστιανικές παραδόσεις και τον κόσμο.

Και το όραμα αυτό γεννήθηκε στην Κρήτη. Ίσως όχι τυχαία. Γιατί η Κρήτη έμαθε μέσα στην ιστορία της να συναντά πολιτισμούς, να δέχεται επιρροές χωρίς να χάνει την ταυτότητά της και να μετατρέπει πολλές φορές την περιπέτεια της Ιστορίας σε δημιουργία. Αυτό ακριβώς χρειάζεται και ο πραγματικός διάλογος: ταυτότητα χωρίς φόβο και άνοιγμα χωρίς απώλεια της ταυτότητας.

Και εδώ βρίσκεται μία από τις σημαντικότερες παρακαταθήκες της Ακαδημίας. Η Εκκλησία δεν έχει λόγο να φοβάται τα ερωτήματα του κόσμου. Αντιθέτως, οφείλει να τα ακούει. Να συνομιλεί μαζί τους. Ακόμη και όταν δεν διαθέτει έτοιμες

απαντήσεις.

Γιατί η πίστη δεν κινδυνεύει από το ερώτημα. Κινδυνεύει περισσότερο όταν παύει να ακούει τον άνθρωπο που ρωτά. Στις αίθουσες της Ακαδημίας όλα αυτά τα χρόνια συναντήθηκαν κόσμοι που κάποτε παρουσιάζονται ως αντίπαλοι.

Η Θεολογία συνομίλησε με τη Φυσική και τη Βιολογία. Η Ιατρική με τη Βιοηθική. Η οικολογία με τη θεολογία της Δημιουργίας. Η φιλοσοφία με τις Νέες Τεχνολογίες. Η πίστη με τα μεγάλα υπαρξιακά ερωτήματα του σύγχρονου ανθρώπου. Η Τεχνητή Νοημοσύνη, η Γενετική, οι βιοτεχνολογίες και η τεράστια δύναμη της πληροφορίας δημιουργούν δυνατότητες που μέχρι πριν από λίγα χρόνια ανήκαν στη σφαίρα της φαντασίας. Η Θεολογία δεν καλείται να πολεμήσει την επιστήμη. Ούτε η επιστήμη χρειάζεται να φοβάται τη Θεολογία. Καλούνται και οι δύο να υπηρετήσουν τον άνθρωπο.

Στην πορεία των 3.000 Συνεδρίων υπάρχουν ασφαλώς στιγμές που απέκτησαν ιδιαίτερη ιστορική βαρύτητα. Ανάμεσά τους ξεχωρίζει η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας στην Κρήτη, τον Ιούνιο του 2016. Η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης βρέθηκε τότε στο επίκεντρο της παγκόσμιας Ορθοδοξίας. Προκαθήμενοι, Ιεράρχες, θεολόγοι και αντιπροσωπείες Ορθοδόξων Εκκλησιών συναντήθηκαν στο Κολυμπάρι για ένα γεγονός που προετοιμαζόταν επί πολλές δεκαετίες.

Η Σύνοδος καθιερώθηκε πλέον ως η Σύνοδος της Κρήτης. Για όσους είχαμε την ευθύνη να υπηρετήσουμε εκείνη την ιστορική στιγμή, η εμπειρία αυτή δεν υπήρξε απλώς οργανωτική ή θεσμική. Υπήρξε Σχολείο ζωής. Μας δίδαξε ότι η ενότητα δεν είναι ποτέ αυτονόητη. Χρειάζεται προσπάθεια. Υπομονή. Ταπείνωση. Επιμονή. Και κυρίως χρειάζεται να παραμένει ανοιχτή η πόρτα του διαλόγου ακόμη και όταν τα πράγματα γίνονται δύσκολα.

Η παρουσία και η εμπιστοσύνη του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου προς την Ακαδημία, πνευματικού προστάτου του Ιδρύματος, και προς την Εκκλησία της Κρήτης αποτελούν γι' αυτό ένα ιδιαίτερο κεφάλαιο της ιστορίας μας. Και μαζί μια μεγάλη ευθύνη: να συνεχίσουμε να υπηρετούμε την ενότητα όχι ως σύνθημα, αλλά ως καθημερινό εκκλησιαστικό ήθος.

Διακονώντας για πολλά χρόνια την Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης, έμαθα κάτι που δεν καταγράφεται εύκολα στις ετήσιες εκθέσεις και στους απολογισμούς. Τα συνέδρια τελειώνουν. Οι συναντήσεις, όμως, μένουν. Ένα Πρόγραμμα μπορεί να φυλαχθεί σε ένα αρχείο. Μια εισήγηση μπορεί να δημοσιευθεί σε έναν Επιστημονικό Τόμο. Εκείνο όμως που δεν μπορεί εύκολα να μετρηθεί είναι η ανθρώπινη σχέση

που γεννήθηκε.

Ο επιστήμονας που επέστρεψε στην Κρήτη ύστερα από χρόνια. Ο νέος ερευνητής που έκανε εδώ μια γνωριμία καθοριστική για την πορεία του και επέστρεψε στο Κολυμπάρι. Ο Θεολόγος που συνάντησε έναν Φυσικό και αναγκάστηκε να ξανασκεφθεί ορισμένες βεβαιότητές του. Ο επιστήμονας που ανακάλυψε ότι η Θεολογία δεν είναι κατ' ανάγκην αντίπαλος της επιστημονικής γνώσης και έγινε κληρικός. Οι φιλίες που γεννήθηκαν γύρω από ένα τραπέζι και ζωντάνεψαν τον Δήμο Πλατανιά.

Συναντήσεις, όπως εκείνες του Μίκη Θεοδωράκη και του Φρανσουά Μιτερράν στη Σπηλιά και στα Αφράτα, που συνδέθηκαν με μία ιδιαίτερα σημαντική περίοδο της ευρωπαϊκής πορείας της Ελλάδας. Οι άνθρωποι που επέστρεψαν ξανά και ξανά. Αυτά είναι τα πραγματικά «πρακτικά» ενός συνεδρίου. Γράφονται όχι μόνο στα βιβλία, αλλά στις ζωές των ανθρώπων.

Υπάρχει, όμως, και μία ακόμη ευθύνη. Η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης δεν πρέπει ποτέ να γίνει ένας διεθνής θεσμός που απλώς βρίσκεται γεωγραφικά στην Κρήτη. Πρέπει να είναι της Κρήτης. Να ακούει την τοπική κοινωνία. Να συζητά τα προβλήματά της. Να ανοίγει τις πόρτες της στους νέους. Να συνομιλεί με τα σχολεία, τα Πανεπιστήμια, τις Ενορίες, τους ανθρώπους του πολιτισμού και της παραγωγής.

Γιατί η διεθνής παρουσία ενός Ιδρύματος αποκτά πραγματική αξία όταν επιστρέφει κάτι στον τόπο που το γέννησε. Γνώση. Παιδεία. Πολιτισμό. Προβληματισμό. Ευκαιρίες. Και, κυρίως, τη δυνατότητα της συνάντησης.

Και μετά τα 3.000 Συνέδρια, τι; Εδώ βρίσκεται το ουσιαστικότερο ερώτημα αυτής της επετείου. Τι θα κάνουμε μετά τα 3.000 Συνέδρια; Ένας θεσμός με ιστορία κινδυνεύει κάποτε να αγαπήσει υπερβολικά το παρελθόν του. Αλλά η καλύτερη τιμή προς εκείνους που δημιούργησαν την Ακαδημία δεν είναι να επαναλαμβάνουμε όσα έκαναν. Είναι να διατηρήσουμε το θάρρος με το οποίο εκείνοι τόλμησαν να κάνουν κάτι καινούργιο. Κυρίως σε μία δύσκολη εποχή όπου ο διάλογος έπρεπε να καλλιεργηθεί στην περίοδο του δικτατορικού μονολόγου.

Η ευλογία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου κ. Αμφιλοχίου, Προέδρου της Ακαδημίας, και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι καθοριστική για το μέλλον της.

Η Ακαδημία των επόμενων δεκαετιών πρέπει να ακούσει περισσότερο τους νέους. Και ίσως να ενεργοποιήσει το Παράρτημά της στα Νωπήγεια, το Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας. Να ανοίξει ακόμη περισσότερο τον διάλογο με τα Πανεπιστήμια

και τα διεθνή Ερευνητικά Κέντρα (η ίδια η Ακαδημία είναι Ερευνητικό Κέντρο με Νόμο του Ελληνικού Κράτους).

Να τολμήσει τη συζήτηση για την Τεχνητή Νοημοσύνη, τη Βιοηθική, την κλιματική κρίση, τη μοναξιά, τις ανισότητες, τους πολέμους, τη μετανάστευση, την ειρήνη, τον υπερ-τουρισμό, το μέλλον της Κρήτης και της Ευρώπης. Και να υπενθυμίζει κάτι που σήμερα κινδυνεύουμε να ξεχάσουμε: Μπορούμε να διαφωνούμε χωρίς να γινόμαστε εχθροί!

Να περάσουμε από τον αριθμό στην ευθύνη. Τα 3.000 Συνέδρια είναι ένας σημαντικός σταθμός. Δεν είναι, όμως, ένας προορισμός. Είναι μια υπενθύμιση. Τρεις χιλιάδες φορές άνοιξαν οι πόρτες. Τρεις χιλιάδες φορές άνθρωποι συναντήθηκαν. Τρεις χιλιάδες φορές κάποιος μίλησε και κάποιος άλλος κλήθηκε να ακούσει. Κάποιος άνοιξε την αγκαλιά του και κάποιος έκλαψε.

Και ίσως, μέσα σε ορισμένες από αυτές τις συναντήσεις, κάποιος να έφυγε διαφορετικός από ό,τι ήρθε. Αυτό δεν μετριέται. Αλλά ίσως αυτό να είναι τελικά το σημαντικότερο αποτέλεσμα ενός πραγματικού διαλόγου και, ταυτόχρονα, η βαθύτερη δικαίωση της διακονίας των ανθρώπων του Ιδρύματος.

Πίσω από κάθε ένα από τα 3.000 Συνέδρια βρίσκεται το ανθρώπινο δυναμικό της Ακαδημίας, όλοι αυτοί που διακόνησαν και διακονούν το Ίδρυμα. Τα 3.000 Συνέδρια είναι, πάνω απ' όλα, 3.000 στιγμές που αποδεικνύουν τη δύναμη της συλλογικής προσπάθειας.

Σε έναν κόσμο που γίνεται τεχνολογικά ισχυρότερος αλλά ανθρώπινα περισσότερο κατακερματισμένος, χρειαζόμαστε ακόμη τόπους όπου ο άνθρωπος μπορεί να συναντήσει τον άνθρωπο. Όπου μπορούμε να κοιτάξουμε τον άλλον στα μάτια και να του πούμε: «Δεν συμφωνώ μαζί σου. Αλλά θέλω να σε ακούσω».

Ίσως αυτή η μικρή φράση να συμπυκνώνει περισσότερα από 3.000 Συνέδρια. Και ίσως αυτή να είναι η σημαντικότερη παρακαταθήκη για τα επόμενα 3.000 Συνέδρια. Γιατί ο διάλογος δεν είναι η τέχνη να πείσουμε τον άλλον. Είναι το θάρρος να επιτρέψουμε στη συνάντηση με τον άλλον να αλλάξει, έστω και λίγο, κι εμάς.